

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Державний заклад
«Південноукраїнський національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського»
Художньо-графічний факультет
*Кафедра теорії і методики
декоративно-прикладного мистецтва та графіки*

ДЕКОРАТИВНО-ПРИКЛАДНЕ МИСТЕЦТВО В НАЦІОНАЛЬНІЙ СИСТЕМІ ХУДОЖНЬО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ: СУЧАСНИЙ ДОСВІД І ПЕРСПЕКТИВИ

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ
II Всеукраїнської науково-практичної конференції

*м. Одеса
16-17 березня 2022 року*

УДК 745/749:37(477)(062.552)
Д28

У виданні представлено тези II Всеукраїнської науково-практичної конференції, що відбулася 16–17 березня 2022 року в Державному закладі «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» з ініціативи кафедри теорії і методики декоративно-прикладного мистецтва та графіки. Конференція збирала воедино досвід митців-просвітянців, викладачів мистецьких освітніх закладів різних рівнів, діячів культури і мистецтв задля налагодження діалогу країн і регіонів, популяризації мистецьких традицій, виявлення ролі декоративно-прикладного мистецтва в розвитку сучасної художньої освіти.

Координатор проєкту

О. В. Ткачук

Упорядники:

кандидат педагогічних наук, доцент *О. В. Ткачук*,
старший викладач *Т. С. Штикало*

Відповідальні секретарі:

О. В. Ткачук, Т. С. Штикало

Друкується за рішенням вченої ради
Державного закладу «Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»
(*протокол № 2 від 29 вересня 2022 р.*)

ISBN 978–966–927–868–5

© ДЗ «Південноукраїнський
національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського», 2022

Величко Дмитро Олександрович

*заслужений діяч мистецтв України,
декан художньо-графічного факультету
Державного закладу «Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»,
член Національної спілки художників України*

ДЕКОРАТИВНИЙ НАТЮРМОРТ У СИСТЕМІ ЗАВДАНЬ ДЛЯ СТУДЕНТІВ ХУДОЖНЬО-ГРАФІЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ: ТРАНСФОРМАЦІЯ ВІД НАТУРНОЇ ПОСТАНОВКИ ДО ХУДОЖНЬОГО ОБРАЗУ

Ключові слова: декоративний натюрморт, композиція, трансформація форми, художній образ, фахові компетентності.

Творче осягнення оточуючого світу починається зі світу речей, що вписується у межі жанру натюрморту. Міждисциплінарні зв'язки курсів практичних дисциплін «Теорія та практика малюнку», «Теорія та практика живопису» та «Теорія та практика композиції» для студентів образотворчих спеціальностей ХГФ у перший та другий рік навчання передбачає систему завдань із зображення натюрморту з геометричних тіл та побутових предметів різної форми, фактури, кольору. Завдання поступово ускладнюються задля набуття здобувачами відповідних знань, вмінь та навичок у царині академічного мистецтва. Однак для опанування таких загальних компетентностей як «здатність абстрактного мислення, до аналізу та синтезу», а також «здатність генерувати нові ідеї (креативність)» необхідно напрацьовувати навички трансформації форми, роботу над стилістикою, вибір виразних засобів. Постановки натюрмортів виявляються найбільш підходящими у цих вправах.

Багаторічний досвід показує, що першокурсники (особливо ті, хто не має за плечима художніх шкіл) з опаскою (побоюванням) підходять до завдань із перетворення натурної постановки у щось «не схоже» на те, що вони бачать перед очима. «А хіба так можна», — чуто часто таке питання. Із задоволенням відповідаю: «Можна усе!» Така фраза викликає спочатку недовірливі погляди. Митцям-початківцям обов'язково потрібно показати методи трансформації, роботу з внутрішньою структурою композиції, можливості сплюснення або зміни орієнтирів побудови об'ємних об'єктів. Наглядний приклад спонукатиме студентів для втілення власних творчих

спроб. Поступово бар'єр зникатиме, а композиції звільнятимуться від академічних меж.

Для демонстрації можливостей створення художнього образу важливим є знайомство з творами визнаних майстрів світового мистецтва. Особливо яскравими прикладами експериментів з трансформацією форми можуть стати композиції художників різних напрямків авангардного мистецтва (перша третина ХХ століття). Саме жанр натюрморту у цей час став широким полем для експериментування.

Для початку роботи над створенням декоративної композиції можна визначити два види завдань:

1) стилізація певної готової натурної постановки (можливо такої, яку студенти виконували на заняттях з малюнку чи живопису в реалістичній манері);

2) робота зі створення власної композиції натюрморту із запропонованого набору предметів і драперій з подальшою трансформацією у певній стилістиці.

Виконання завдань з трансформації від натурної постановки до художнього образу натюрморту стимулює набуття свободи у творчому визначенні, розвиває образне та пластичне мислення, вільне володіння композиційними прийомами, створенням кольорових гармоній, використанням додаткових виразних засобів з різних видів мистецтва у станковому декоративному творі.

Вербич Світлана Володимирівна

*заступник директора з навчально-виховної роботи,
викладач образотворчих дисциплін вищої категорії,
викладач-методист Комунального закладу початкової
спеціалізованої освіти «Мистецька художня школа № 2 м. Одеси»
artschool_2@ukr.net, averbych@gmail.com*

ВПЛИВ УКРАЇНСЬКОГО ДЕКОРАТИВНО-ПРИКЛАДНОГО МИСТЕЦТВА НА ФОРМУВАННЯ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ УЧНІВ ХУДОЖНІХ ШКІЛ

Ключові слова: композиція, декоративно-прикладне мистецтво, симетрія, художня школа, учень.

В навчальній дисципліні «Композиція» приділяємо увагу дослідженню такої актуальної проблеми, як «*Створення симетричної*